

Der realitet og gamle profetier møtes

Av Erlend Sundar

Vennskapet mellom sionismens far, Theodore Herzl, og en kristen engelskmannen, skulle bli startskuddet for opprettelsen av et jødisk hjemland.

Herzls møte med en skjeggete, kristen mann

Den fjortende mars 1896 sto det en svært langskjegget mann på døren til sionismens grunnlegger i Wien, Theodore Herzl. Mannen skulle komme til å bety mye for Herzl; både som rådgiver og venn.

Årsaken til denne plutselige visitten hos Herzl, var Herzls bok, «Den jødiske staten», samt en mangeårig teologisk interesse for jødene og opprettelsen av et jødisk hjemland.

-Din bok er profetisk, sa mannen.

Forfølgelse og opprettelse

Navnet hans var William Hechler. Han var ansatt som kapelan ved den engelske ambassaden i Wien. Noen år tidligere hadde denne mannen sammen med noen flere samlet inn store pengebeløp for å hjelpe jøder ut av Russland, der mange av dem led under pogromer. Det smertet William Hechler å se den uretten det jødiske folk ble utsatt for.

Midt i forfølgelsen trodde han det nå var tid for oppfyllelse av flere tusen år gamle bibelske profetier om en gjenopprettelse av et jødisk hjemland.

Etter sitt første møte med Hechler beskriver Herzl ham som følsom og sympatisk i sine personlige notater. Men i den første tiden av bekjentskapet, gir også Herzl uttrykk for en viss skepsis mot den skjeggete engelskmannen.

Samtidig står Herzl ovenfor et problem: hvordan få jøder rundt om i verden til å høre på ham. Noen av de mest kjente jødene på den tiden tok avstand fra hans tanker.

Kunne denne Heckler være en døråpner?

Svaret var ja. Heckler hadde kunnskap, kontakter og en stor porsjon entusiasme som Herzl skulle nyte godt av.

Herzls brann for opprettelsen av ett jødisk hjemland, bunnet i politiske realiteter og ikke i religiøse. Han så hvordan jøder ble undertrykt og urettferdig behandlet. Men det som virkelig fikk begeret til å renne over var da Herzl, som jobbet som journalist, dekket Dreyfus-saken i Frankrike. Uretten som Dreyfus ble utsatt for gjorde dypt inntrykk.

Kontakt med den tyske keiseren

En uke etter det første møtet mellom Herzl og Hechler kom Herzl for første gang på besøk til Hechler. - Da jeg kom inn i leiligheten var hele inngangsrømmet fylt med bøker. Ingenting annet enn bibler, skrev Herzl i sine memoarer.

-.....så brettet han ut en stor historisk oversikt sammen med kart over palestina...."Vi har beredt grunnen for dere", sa Hecler triumferende, i følge Herzler sine memoarer.

Motivet til Hertz for å oppsøke Hechler, var for å se om han kunne sette ham i kontakt med høytstående personer - som for eksempel den tyske keiseren.

Gjennom sine kontakter ordnet Hechler dette. Selv om Herzl ved to anledninger fikk møte keiser Wilhelm II, ble ikke keiseren overbevist om hans sak. Men ett av møtene fikk grundig dekning i internasjonal presse. Jøder rundt om i verden leste dette og Herzl fikk nå en helt annen støtte fra jødene.

Den første kristne sionist

Det etter hvert svært gode vennskapet mellom Herzl og Hechler varte livet ut, og ingen person er hyppigere beskrevet i Herzl sine memoarer. Selv om det ikke var helt riktig kalte Herzl den skjeggete engelskmannen for "den første kristne sionist". Da Herzl døde var Hechler til stede.

På Hechler sin gravsten står det:

"For Herren skal bygge Sion opp igjen, han skal åpenbare seg i sin herlighet" (salme 102.17).

Litt lenger ned på gravstenen står det: "Venn og rådgiver av Theodor Herzl".